

POSUDEK OPONENTA

Medializace násilí v divadelní tvorbě, Politické divadlo Mariuse von Mayenburga

Autor: Klára Vosecká

Vedoucí práce: Jan Nebeský

Oponent: Mgr. Daniel Hrbek, Ph.D.

Bakalářská práce Kláry Vosecké se skládá ze dvou částí. V úvodu studentka přesvědčivě opodstatňuje a vysvětluje svůj osobní vztah k tématu, které si zvolila. V první – teoretické - části práce uvádí autorka čtenáře do kontextu vývoje německého politického divadla ovlivňujícího tvorbu Mariuse von Mayenburga a vytváří tím teoretické zázemí pro druhou část práce, která je reflexí realizace klauzurní inscenaci Bang. Bakalářská práce Kláry Vosecké je autentická, má jasnou strukturu, adekvátní stylistickou úroveň a svědčí i o velmi dobré úrovni autorčiných teoretických znalostí, orientaci v tématu a osobním zaujetí pro něj.

První část je členěna do následujících kapitol: „*Člověk jako bytost politická*“, „*Politické divadlo*“, „*Moderní politické divadlo a Marius von Mayenburg*“ a „*Coolness drama*“. Tato osnova umožňuje autorce stručně a přehledně definovat pojmy a čtenáři zase pochopit, jak autorka o politickém divadle přemýšlí, jak ho vnímá. Po celou dobu cílí svými úvahami k Mayenburgově divadelní práci a snaží se vykreslit kontext, v jakém vzniká jeho tvorba a tvorba jeho souputníků, o co jim jde. Tento díl bakalářské práce je vybaven výstižnými citacemi dokumentujícími autorčin vzhled do tématu, její vědomostní zázemí. Stručnost (a přitom obsažnost) jednotlivých kapitol svědčí opět o ujasněnosti tématu. Text je díky tomu čtivý a vytváří s reflexí praktické části jeden celek.

Z úvodu reflexe bakalářské inscenace Bang, která tvoří druhou část bakalářské práce, si dovolím citovat pohnutky, které vedly studentku k volbě textu: „*Text mne oslovil svou bezprostřední aktuálností, která byla mimo jiné dána i jeho relativně nedávnou publikací. Důležitější byl ale pocit oné vitality, kterou byla hra, a obzvláště postava Ralfa, nabitá. Násilí se zdálo být tím nástrojem, kterým té chybějící vitality dosáhnout...Měla jsem zároveň nutkání chopit se něčeho, co by bylo politicky a generačně výpovědní, co by oslovilo náš herecký ročník. Bang je text, ke kterému jsme se mohli vymezit, a hledat společná témata, která nám přijdou nezbytná k otevření.*“ Myslím, že se Vosecké (a jejímu týmu) podařilo uchovat (a rozvinout) ve své inscenaci vše, co ji k výběru textu vedlo. Žánrově text vymezuje jako *černou komedii drastických a bezútěšných situací* a stejně tak jej i spolu s herci inscenuje. Volí adekvátní výrazové prostředky stylizace, velmi dobře pracuje s rytmem i temporytmem, vtipně, stýlotvorně a efektně užívá živý hudební doprovod (asociující revue, kabaret, cirkus) dosahuje herecké souhry, originálně rozehrává situace a tematizuje. Inscenace má jednoduchou ale velmi funkční scénografii, která umožňuje rozvinutí herecké hry a podporuje její spád.

Samotná reflexe praktické práce je základním přehledem vývoje práce na inscenaci (vzhledem ke krátkému času a odstupu, který byl na reflexi z objektivních důvodů k dispozici, je tato část relativně stručná). Obsahuje úvahy a informace o výběru textu v současném vnímání inscenátorů, struktuře hry, jejích textových úpravách a důvodech, které k nim vedly, tvaru, tématech a prostředcích sdělení, scénografii a procesu zkoušení (včetně vývoje vztahu herců k textu hry). Inscenace i její reflexe je tak praktickou ukázkou schopnosti aplikovat

v praxi jak teoretická východiska, tak umu realizovat vyslovený inscenační záměr (to je patrné také ze skic jednotlivých situací, které Vosecká přikládá k práci jako jednu z příloh).

Spolu s výslednou realizací inscenace Bang lze říct, že bakalářská práce Kláry Vosecké průkazně vypovídá o jejich výjimečných talentových i studijních předpokladech a výsledcích. O tom svědčí i uvedené teoretické prameny, ze kterých studentka pro svou práci mimo jiné čerpala.

Otázky:

V práci píšete o střetu herců s prvním čtením textu, o nevoli, o tom, že jej nepovažovali na počátku za dostatečný materiál. Uvádíte, že zlom v jejich uvažování o hře a inscenaci přišel až s druhou zkouškou. Čekala jste takovou reakci? Jak jste se s tím vyrovnávala? A jak jste pracovala s herci, jejichž výsledné výkony svědčí o tom, že si za inscenací stojí, o jejich radosti ze hry, o schopnosti artikulovat téma, interpretovat?

Rytmus je jedním z charakteristických znaků Vaší bakalářské inscenace i Vaší předchozí klauzurní práce. Zdá se, že pocítění rytmu a schopnost ho dosáhnout je jednou z kvalit Vaší režijní práce. Vnímala jste rytmus budoucí inscenace již ve fázi úpravy textu hry? Jak těžké bylo s herci dosáhnout výsledného rytmu inscenace, s jakými prostředky rytmizace pracujete?

V Praze dne 19.9.2021

Mgr. Daniel Hrbek, Ph.D.